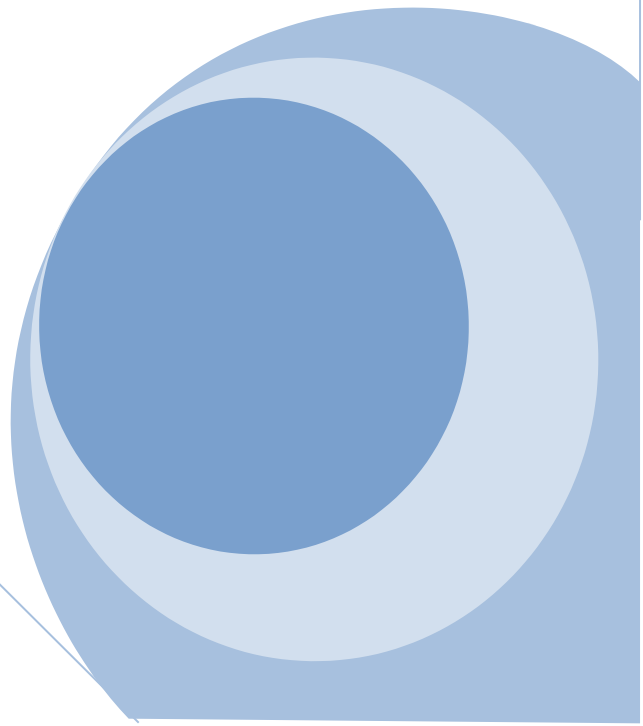
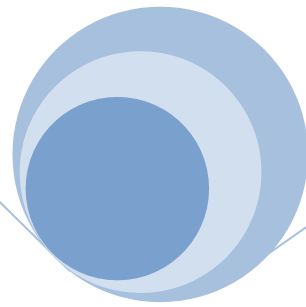
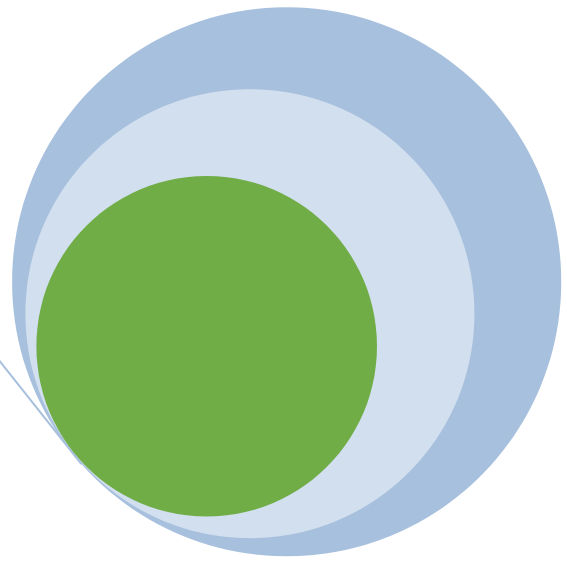

Vevelstad kommune

Kommunal planstrategi
2020-2024

Innhold

1. Innledning
2. Nasjonale og regionale forventninger
3. Ny kommuneplan
  - Befolkningsutvikling
  - Utfordringer
4. Planstatus
5. Evaluering av kommuneplanen
6. Vurdering av planbehov
7. Planstrategi 2020-2024

1. Innledning

Kommunen har etter plan- og bygningsloven § 10-1 plikt til å vedta en kommunal planstrategi senest ett år etter at det nye kommunestyret er konstituert. Formålet med planstrategien er å klargjøre og prioritere hvilke planoppgaver kommunen skal starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling.

Av plan- og bygningsloven framgår bl.a. at planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Det framgår også av plan- og bygningsloven at utarbeiding og behandling av planstrategien kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen.

I dette dokumentet er det kort gjort rede for nasjonale og regionale forventninger til kommunene, og utviklingstrekk og utfordringer som er viktig for kommunens planlegging. Det er nettopp vedtatt en ny kommuneplan som er gjeldende fra 2020- 2032. Denne planstrategi for 2020-2024, omfatter en prioritering av planoppgaver i denne perioden.

Plan- og bygningslovens bestemmelser kan ses her:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71>

Det vises også til Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder om planstrategier:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommunal-planstrategi/id652436/>

2. Nasjonale og regionale forventninger

”Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023” ble vedtatt av regjeringen 14.05.2019. Forventningene skal følges opp i fylkestingenes og kommunestyrenes arbeid med planstrategier og planer, og legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen. De inneholder mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer at fylkeskommunene og kommunene legger særlig vekt på i planleggingen.

Regjeringen vil formidle den nasjonale prioriterte politikken på en tydelig måte, slik at planleggingen i fylkeskommuner og kommuner kan skje effektivt og til beste for innbyggerne i hele landet. Samtidig styrker regjeringen det lokale selvstyret i planleggingen. Det betyr at fylkeskommunene og kommunene får økt ansvar for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser. Regjeringen ønsker at regional og lokal samfunns- og arealplanlegging skal være basert på åpen dialog mellom alle parter, der også staten deltar. Et viktig skritt på veien er de nasjonale forventningene.

Regjeringen legger vekt på at vi står overfor fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

De regionale og lokale myndighetene har sentrale oppgaver med å håndtere disse utfordringene. Det gjelder alle kommuner, uavhengig av størrelse og kompetanse. Planlegging er et av deres viktigste verktøy.

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

Forventningsdokumentet finnes på følgende link:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging-20192023/id2645090/>

Regjeringen legger også føringer gjennom kommunereformen. Denne er bl.a. basert på Stortingets mål om en helhetlig og samordnet samfunnsutvikling, vektlegging av funksjonelle samfunnsutviklingsområder og styrking av regionene der det er felles bo-, arbeids- og servicemarked. I det nevnte forventningsdokumentet framgår at det er viktig å se de kommunale planstrategiene i sammenheng med reformen.

Fylkestinget i Nordland har 25.04.2016 vedtatt Regional planstrategi for Nordland 2016-2020

Regional planstrategi er altså en strategi for hvilke planer som skal utarbeides i perioden. Planstrategien skal fortelle om situasjonen, utfordringene og mulighetene i fylket. Den skal gi uttrykk for hvordan den beskrevne framtida skal møtes med strategiske planer, ha en oversikt over hvilke planer som skal utarbeides i valgperioden, og hvordan de prioriterte planoppgavene skal følges opp, slik som:

- Regional plan for Nordland
- Regionale tema-/sektor- eller områdeplaner etter plan- og bygningsloven
- Interkommunale planer eller planer for deler av fylket
- Meldinger og strategier

Regional planstrategi for Nordland 2016-2020 består av to deler:

1. Kunnskapsgrunnlaget. Beskriver nåsituasjon og regionale utviklingstrekk i Nordland på ulike områder.
2. Utfordringer, muligheter og prioriterte planoppgaver 2016-2020.

Planstrategi del 1 Kunnskapsgrunnlaget finnes på følgende link:

https://www.nfk.no/byromseminar-nordland/f/p35/i2be1488e-322e-453f-963a-e6888d8d7f4c/del_1kunnskapsgrunnlaget_2016-2020doc_endelig_x.pdf

Planstrategi del 2 Utfordringer, muligheter og prioriterte planoppgaver finnes på følgende link:

https://www.nfk.no/byromseminar-nordland/f/p35/id00ad7fa-4237-4fef-bd29-855793d434f6/regional_planstrategi_for_nordland_2016-2020_endelig_nettsversjondocx.pdf

By- og regionsenterpolitikk for Nordland

I desember 2016 vedtok Nordland fylkesting en regional plan for by- og regionsenterpolitikk. Nå arbeider fylkeskommunen og de ti regionsenterkommunene med å følge opp planen i praksis.

Det er ti byer og tettsteder i Nordland som i henhold til Fylkesplan for Nordland har status som regionsentra: Brønnøysund, Sandnessjøen, Mosjøen, Mo i Rana, Fauske, Bodø, Narvik, Leknes, Svolvær og Sortland. Den regionale planen har som mål styrke byenes vekstkraft og attraktivitet. Oppfølgingen av tiltakene i handlingsprogrammet er godt i gang. Det er blant annet bevilget midler til kommunenes arbeid med byutvikling i Fauske, Sortland, Narvik og Alstahaug, gjennomført en rekke møter i kommunene, samt temamøter med politisk ledelse. Oppfølgingen av den regionale planen er lagt til grunn for byromseminar i [Sandnessjøen 2016](#), [Leknes 2017](#), [Fauske 2018](#) og [Svolvær 2019](#).

Internasjonalt samarbeid

Målet med Nordland fylkeskommunes internasjonale arbeid er å videreutvikle Nordland som en konkurransedyktig region med høy livskvalitet. Internasjonalisering er et strategisk grep for å fremme våre interesser på internasjonale markeder og andre arenaer, heve kvalitet og skape synergi.

Helgeland interkommunalt politiske råd

Fra 2020 har Sør-Helgeland Regionråd blitt erstattet av Helgeland interkommunale politiske råd. Dette rådet består av Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Herøy, Leirfjord, Sømna, Træna, Vefsn, Vega og Vevelstad. Rådet er et regionalpolitisk samarbeidsorgan som arbeider med saker av felles interesse og av betydning for regionen.

Eksempler på oppgaver rådet har:

- Bygge opp felles tilbud
- Supplere kommunenes tilbud
- Gjennom samordning og koordinering å utnytte regionens samlede ressurser – både menneskelige og økonomiske – på en mest mulig effektiv måte
- Få større lokal medbestemmelse på bruken av ressurser som tilflytter regionen fra stat og fylke
- Medvirke til at regionen får sin rettmessige del av offentlige overføringer
- Ivareta regionens interesser utad
- Drive frem næringspolitiske- og samferdselspolitiske saker for regionen

3. Ny kommuneplan – samfunnsdel 2020-2032

Nedenfor gjengis visjon og satsningsmål for kommunen, slik de ble utformet i nylig vedtatt kommuneplan sin samfunnsdel.

Visjon:

ALL UTVIKLING I VEVELSTAD KOMMUNE SKAL VÆRE FORANKRET I FNS BÆREKRAFTSMÅL

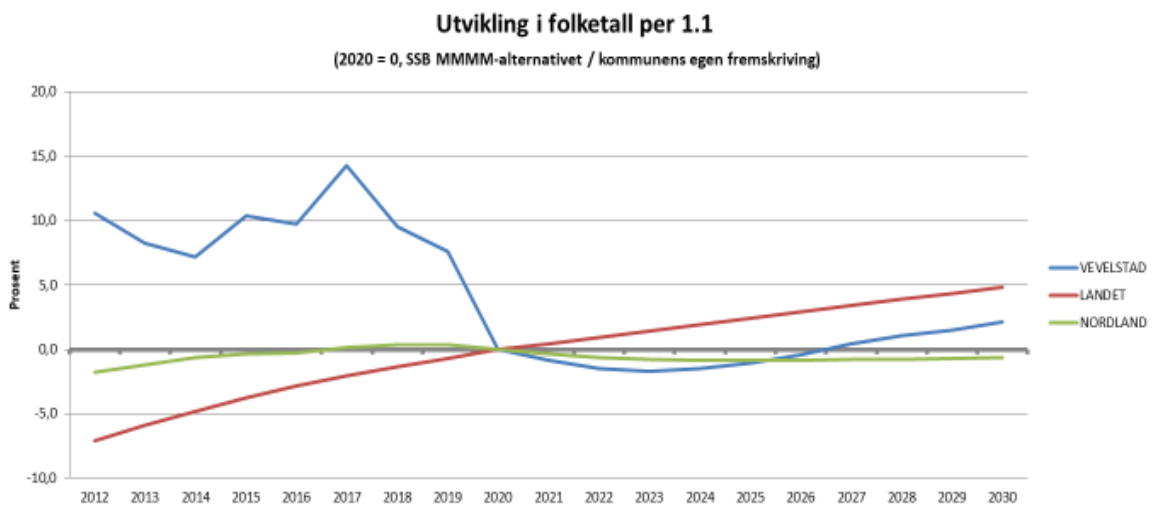
<p>FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene.</p> <p>Målene forplikter medlemslandene og er derfor et naturlig utgangspunkt for å utvikle nasjonale, regionale og lokale strategier for bærekraftig utvikling.</p> <p>Basert på en vurdering av hvilke mål som representerer både utfordringer og store muligheter lokalt, har Vevelstad kommune valgt å fokusere på disse ti målene:</p>		Mål 3 – sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.
		Mål 4 – sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle
		Mål 5 – oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling i samfunnet
		Mål 11 – gjøre lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftig.
		Mål 14 – bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling
		Mål 15 – Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer.

I tillegg vil man legge til grunn både statistikk og andre prognoser i utforming av planarbeidet.

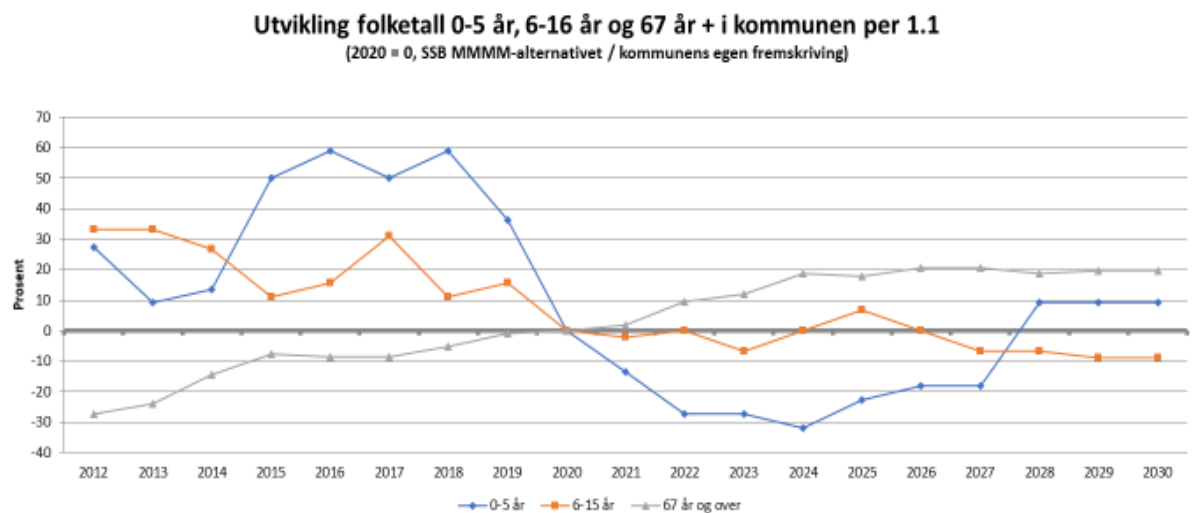
Befolkningsutvikling

Utviklingen av befolkningstallet i Vevelstad sett i sammenheng med Nordland og Norge finnes i tabell 1. Tabell 2 viser utvikling folketall i Vevelstad.

Tabell 1:

Tabell 2:

Arbeidsplasser, boligtilbud, demografi, samferdsel og økonomi

Vekst og arbeidsplasser

- Arbeidsplasser og boligtilbud er grunnleggende for det å skape vekst og velferd. Mange aktører må ta et ansvar for rammevilkårene for arbeidsplassutvikling.
- Tilrettelegging av infrastruktur, tomter og veiledning.
- Utdatert kommuneplanens arealdel. Arealplanlegging er en viktig del av å sikre bærekraftig utvikling i kommunen. Ulike næringer har ulikt behov.
- Samordnet bolig og transportutvikling vil være sentralt i planstrategiperioden.
- For å sikre tilrettelegging for at personer ønsker å flytte til Vevelstad er det viktig å sikre tilgang på differensierte arbeidsplasser med et fokus på etablering av fagarbeidsplasser.
- Det har også vært tatt til orde for å samle landbruksplan og næringsplan i en samlet «strategisk næringsplan».
- Fiber - utbygging av infrastruktur innenfor telekom
- Innovasjon og utvikling av sjørelatert næring
- Hindre fraflytting og skape innflytting

Boligtilbud

- Gjennom tilrettelegging for varierte boligtilbud vil kommunen være med å legge grunnlaget for utvikling av kommunens attraktivitet og det å bidra til bolyst.
- Behovet for areal til boliger styres i hovedsak av befolkningsgrunnlaget og befolkningsveksten. Størrelsen på husholdningene vil ha betydning på hvilke boligtyper som det tilrettelegges for. Det skal også tilrettelegges for personer med behov for bistand på boligmarkedet.
- Differensiert boligmasse vil være et viktig ledd for sikre alle i befolkningen ett godt bomiljø.

Vekst i antall eldre

- Antall personer over 80 år flerdobles fram til 2040, med tilsvarende økt antall med demenslidelser og andre kroniske lidelser.
- Behov for differensierte plasser med heldøgns omsorg i sykehjem
- Endring av innsatsen fra institusjonsomsorg til bistand i hjemmet
- Oppdatering av Eldreboligen.

Samferdsel, areal- og naturforvaltning

- Opprettholdelse av fergesamband og kollektivtransport, og utvikling av bruforbindelser til og fra kommunen og internt i kommunen.
- Utvikling av nærings- og boligområder
- Tettstedsutvikling
- Klimaendringer, med særlig fokus på økt nedbør og ekstremvær

Andre utfordringer innenfor tjenesteområdene kultur/oppvekst og helse/omsorg

- Kultur/oppvekst – fokus på individ og spesielle behov, psykisk helse, sosiale medier
- Helse/omsorg – oppdatering av sykehjem/legekontor, samhandlingsreformen, folkehelsearbeid, økonomisk stønad, oppgaveoverføring og behov innenfor barnevern
- Opprettholdelse av skole- og barnehagestruktur i berørte deler av kommunen.

Økonomi og ressurser – drift av kommunen

- Usikre statlige rammer, behov for økte inntekter og/eller reduserte tjenester
- Forventninger kontra knapphet på ressurser.
- Ansatte med nyttig kompetanse

- Opprettholdelse av kommunale stillinger
- Konsekvensen av befolkningsutviklingen vil for organisasjonen Vevelstad kommune være at det blir færre inntekter til å drive den dyreste delen av kommunens virksomhet, nemlig pleie og omsorg. For samfunnet betyr det færre arbeidstakere og større rekrutteringsproblemer for arbeidsgiverne, og det betyr også færre personer som bidrar til samfunnet med skatteinntekter.

4. Planstatus

Kommuneplan – samfunnsdel ble vedtatt 23.09.2020. Kommuneplans – arealdel skal utarbeides i 2021. Handlingsprogram for kommunen, med økonomiplan og budsjett, vedtas i desember hvert år.

Store planarbeider som nå er fullført:

- Kystplan Helgeland i 2019
- Overordnet ROS-analyse i 2020
- Kommuneplans samfunnsdel i 2020

Kommunen har med bakgrunn i lovverk og økonomiske hensyn vedtatte noen planer innen enkelte tema. Dette gjelder for eksempel virksomhetsplan skole, kulturminneplan, boligpolitisk handlingsplan, trafiksikkerhetsplan, hovedplan vann, landbruksplan, plan for fysisk aktivitet og naturopplevelser med mer. Arbeid med beredskapsplan pågår. I tillegg er det en del planverk som trenger revidering.

Reguleringsplaner utarbeides i stor grad av kommunen, men også på privat initiativ, der fokuset de siste årene har vært på regulering av private hyttefelt. Bygdetunet og kirka og gang- og sykkelvei Skredderviken-Svalvika er blitt regulert av kommunen. Detaljregulering for Andalsvågen næringsområde ble påbegynt i 2019 og vil bli videreført. Byggeplan for 285 m gang- og sykkelvei Skredderviken-Svalvika ble utarbeidet sommeren 2020.

5. Evaluering av tidligere planstrategi

Gjeldende planstrategi ble vedtatt i 09.11.2016. Planbehovet som den gang var skissert, vil i stor grad bli videreført i ny planstrategi.

Kommunen har hatt utfordringer med å prioritere nok ressurser til å utforme nye planer, samt revidere eksisterende planer i inneværende planperiode. En av årsakene er bortfall av en 50 % planstilling i 2016. Administrasjonen har valgt i planperioden å prioritere de overordnede planer som kommuneplan, kystplan Helgeland og overordnet ROS-analyse.

Administrasjonens erfaringer med gjeldende kommuneplanens arealdel, vedtatt i 2003, er at den er utdatert som overordnet plan og med hensyn på innhold, utforming, detaljregulering av boligområder og tilhørende planbestemmelser. De fleste tiltak i strandsonen krever søknad om dispensasjon og bidrar til en tidkrevende prosess. Det vil derfor bli prioritert å utarbeide ny kommuneplan – arealdel tidlig i planperioden.

6. Vurdering av planbehov

Med bakgrunn i vedtatte prosjekter vil fokus for Vevelstad kommune bli å videreføre den planlegging som er igangsatt eller har stor betydning for kommunens virksomhet fram til 2020. Tilpasninger med tanke på å forene strategier vil ha oppmerksomhet.

Kommunen har begrenset kapasitet til å gjennomføre store planprosesser. Videreføring av en del planarbeid innenfor aktuelle tema og områder vil være krevende. Oppdatering av planer som lovverk, statlige føringer og utfordringer innen tjenesteproduksjonen gir behov for, vil bli prioritert.

7. Planstrategi 2020-2024

Planstrategi for Vevelstad kommune 2020-2024:

- Revisjon av kommuneplanens arealdel gjennom innleid fagkompetanse.
- Nødvendig rullering og oppdatering av gjeldende kommunedelplaner og temaplaner bl.a:
  - Hovedplan for vei, vann.
  - Energi- og klimaplan
  - Helse, plei og omsorgsplan
  - Beredskapsplaner – som smittevernplan, plan for helsemessig og sosial beredskap m.m.
  - Personalpolitiske handlingsplaner – som kompetansehevingsplan, lønnspolitisk handlingsplan m.m.
  - Strategisk næringsplan inkludert delplan for landbruk
  - Kystplan Helgeland
- Større reguleringsplanarbeider og andre planer og utredninger som prioriteres:
  - Reguleringsplan for Andalsvågen næringsområde
  - Utredning og planlegging av boligområder
  - Reguleringsplan for sentrumsområdet
- Nærmere prioritering av planer og utredninger skjer gjennom den årlige behandling av kommunens handlingsprogram.